

REFERAT Kristiansand Havn havnestyret IKS d. 11-11-2025

Møtedato Tirsdag d. 11. november 2025 kl. 16:00

Møtested Havnestyresalen 3. etg

Indholdsfortegnelse

Møtedokumenter.....	3
Behandling av utvalgssak.....	6
Protokoll fra havnestyremøte IKS 23.09.25.....	8
Opsjonsavtale mellom Kristiansand Havn IKS og TT-eiendom AS.....	10
Kristiansand Havn IKS- 2.Tertial 2025.....	12
Kristiansand Havn IKS - Budsjett 2026 og økonomiplan 2027 - 2029.....	14
Delegerte saker.....	19
Meldingssaker.....	21
Referatsaker.....	23

PROTOKOLL KRISTIANSAND HAVN HAVNESTYRET IKS

Dato: 11.11.2025
Sted: Havnestyresalen 3. etg
Behandlede saker: 20/25 - 23/25
Møtets varighet: Kl. 16.00 til 17:30
Møteleder: Styreleder Trond Henry Blattmann

Til stede:

Trond Henry Blattmann
Erle Wright Severinsen
Steinar Bergstøl Andersen
Irene Solli
Unn Liestøl Larsen
Ian S Couling
Kirsti Dvergsnes
Sølvi Gjerdal Thommassen

Forfall

Kenneth Rafaelsen

Til stede fra administrasjonen:

Atle Johannessen- Havnedirektør
Ann-Lisbeth Reisænen- Administrasjonssjef
Harald J Solvik- Teknisk Direktør
Trond Sikveland- Eiendomssjef
Isabelle-Louise Aabel- Kommunikasjonssjef
Cathrine Slotte- Rådgiver
Eva K Marum- Regnskap og lønnsansvarlig

Dessuten møtte:

Kyrre Jordbakke- Rådmann Lindesnes Kommune
Kjell Rune Olsen- Næringssjef Lindesnes Kommune
Tore Guttorm Knutsen- Kristiansand Kommune
Ove Nodeland- Lindesnes Havn KF
Bendik Hagen
Fædrelandsvennen
Lindesnes Avis

Behandling av utvalgssak

20/25 Protokoll fra havnestyremøte IKS 23.09.25
(ark.nr. 2025003209)

Kristiansand Havn havnestyret IKS vedtak
Protokoll fra havnestyremøte 23.09.25 godkjent og signert
Enst.

21/25 Opsjonsavtale mellom Kristiansand Havn IKS og TT-eiendom AS
(ark.nr. 2020017276)

Kristiansand Havn havnestyret IKS vedtak
Havnestyret godkjenner forslag til opsjonsavtale mellom Kristiansand havn IKS og TT-Eiendom AS datert 03.11.2025, vedlagt saken.

Voteringer:
1 stemte mot- Varamedlem Sølvi G Thomassen
7 stemte for administrasjonens forslag

22/25 Kristiansand Havn IKS- 2.Tertial 2025
(ark.nr. 2021022982)

Klikk her for å skrive inn tekst.

Kristiansand Havn havnestyret IKS vedtak
1. 2. tertialrapport for Kristiansand Havn IKS til orientering.
2. Budsjettregulering som er omtalt i saken.
Enst.

23/25 Kristiansand Havn IKS - Budsjett 2026 og økonomiplan 2027 - 2029
(ark.nr. 2021013802)

- Kristiansand Havn havnestyret IKS vedtak**
1. Representantskapet for Kristiansand Havn IKS godkjenner forslag til årsbudsjett 2026 og økonomiplan for 2027-2029.
 2. Representantskapet godkjenner Kristiansand Havn IKS sitt låneopptak på 444,7 millioner kroner.
 3. Representantskapet gir havnedirektøren fullmakt til å godkjenne lånebetingelser og gjennomføring av opplån med rammer som fremgår av vedtakets pkt.2.
- Enst.**

Til orientering:

- Vige havnevei ved Teknisk direktør Harald J Solvik
- Fergeterminal ved Teknisk direktør Harald J Solvik
- Glencore-avtale ved Teknisk direktør Harald J Solvik
- Grønn Jyllandskorridor ved Kommunikasjonssjef Isabell-Louise Aabel- se vedlegg

Til info:

Svar på Kystverkets innsigelse til områdeplanen for Lagmannsholmen er videresendt til styrets medlemmer av Teknisk direktør Harald J Solvik

Havna får henvendelser ang mulighet for flere ferger. Havnedirektør Atle Johannessen informerte styret om at status pr i dag er at vi ikke kapasitet til å ta imot flere ferger verken i 2026 eller 2027.

Kristiansand 11.11.2025

Trond Blattmann
Styreleder

Erle W Severinsen
Styremedlem

Steinar B Andersen
Styremedlem

Irene Solli
Styremedlem

Unni L Larsen
Styremedlem

Ian S Couling
Ansatt rep.

Kirsti Dvergsnes
Bruker rep.

Sølvi G Thomassen
Vara

Behandling av utvalgssak

Behandling av utvalgssak

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak-dok. 2025003209
Saksbehandler Cathrine Slotta

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Kristiansand Havn havnestyret IKS	11.11.2025	20/25

PROTOKOLL FRA HAVNESTYREMØTE IKS 23.09.25

KRISTIANSAND HAVN HAVNESTYRET IKS HAR BEHANDLET SAKEN I MØTE 11.11.2025 SAK 20/25

Kristiansand Havn havnestyret IKS vedtar
Protokoll fra havnestyremøte 23.09.25 godkjent og signert
Enst.

12.11.2025

Arkivsak-dok. 2025003209-22
Saksbehandler Cathrine Slotta

Saksgang
Kristiansand Havn havnestyret IKS

Møtedato
11.11.2025

Protokoll fra havnestyremøte IKS 23.09.25

Forslag til vedtak

[Protokoll fra havnestyremøte 23.09.25 godkjent og signert](#)

Atle Johannessen
Havnedirektør

Cathrine Slotta
Rådgiver

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak-dok. 2020017276
Saksbehandler Trond Sikveland

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Kristiansand Havn havnestyret IKS	11.11.2025	21/25

OPSJONSAVTALE MELLOM KRISTIANSAND HAVN IKS OG TT-EIENDOM AS

KRISTIANSAND HAVN HAVNESTYRET IKS HAR BEHANDLET SAKEN I MØTE 11.11.2025 SAK 21/25

Kristiansand Havn havnestyret IKS vedtak

Havnestyret godkjenner forslag til opsjonsavtale mellom Kristiansand havn IKS og TT-Eiendom AS datert 03.11.2025, vedlagt saken.

Voterings:

- 1 stemte mot- Varamedlem Sølvi G Thomassen
- 7 stemte for administrasjonens forslag

12.11.2025

Arkivsak-dok. 2020017276-37
Saksbehandler Trond Sikveland

Saksgang
Kristiansand Havn havnestyret IKS

Møtedato
11.11.2025

Opsjonsavtale mellom Kristiansand Havn IKS og TT-eiendom AS

Sammendrag

TT-Eiendom og Kristiansand havn har kommet til enighet om forslag til opsjonsavtale for kjøp av areal i område omfattet av reguleringsplanforslag for «Jåbekk Syd» i Lindesnes kommune.

Utklipp fra avtalens pkt. 1.3

Kjøper skal ha rett, men ingen plikt, til å kjøpe Opsjonsareal 1 og/eller Opsjonsareal 2 på de vilkår som fremgår av denne avtalen («Opsjonen»).

Avtalen sikrer Kristiansand havn en første rett til å erverve areal innenfor planområdet på vilkår, se vedlagt avtaleforslag. Kristiansand havn mener Jåbekk-Syd vil bidra med å tilføre Strømsvika havneavsnitt areal som er sterkt begrenset nær kaikant. I tillegg bidrar avtalen med en ønsket forutsigbarhet for videreutviklingen av Strømsvika havneavsnitt.

Ønsker havna å utløse opsjon iht. avtalen, behandles dette som en egen sak i havnestyret, og innarbeides i havnas budsjett.

Partene er enige om at avtaleforslaget vedlegges saken «as is».

Forslag til vedtak

Havnestyret godkjenner forslag til opsjonsavtale mellom Kristiansand havn IKS og TT-Eiendom AS datert 03.11.2025, vedlagt saken.

Atle Johannessen
Havnedirektør

Trond Sikveland
Eiendomssjef

Vedlegg:
Opsjonsavtale

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak-dok. 2021022982
Saksbehandler Ann-Lisbeth Reisænen

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Kristiansand Havn havnestyret IKS	11.11.2025	22/25

KRISTIANSAND HAVN IKS- 2.TERTIAL 2025

KRISTIANSAND HAVN HAVNESTYRET IKS HAR BEHANDLET SAKEN I MØTE 11.11.2025 SAK 22/25

Kristiansand Havn havnestyret IKS vedtak

1. 2. tertialrapport for Kristiansand Havn IKS til orientering.
2. Budsjettregulering som er omtalt i saken.

Enst.

12.11.2025

Arkivsak-dok. 2021022982-39
Saksbehandler Ann-Lisbeth Reisænen

Saksgang
Kristiansand Havn havnestyret IKS

Møtedato
11.11.2025

Kristiansand Havn IKS- 2.Tertial 2025

Forslag til vedtak

1. Havnestyret tar 2. tertialrapport for Kristiansand Havn IKS til orientering.
2. Budsjettregulering som er omtalt i saken vedtas.

Atle Johannessen
Havnedirektør

Ann-Lisbeth Reisænen
Administrasjonssjef

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak-dok. 2021013802
Saksbehandler Ann-Lisbeth Reisænen

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Kristiansand Havn havnestyret IKS	11.11.2025	23/25
2 Representantskapet Kristiansand Havn IKS	02.12.2025	5/25

KRISTIANSAND HAVN IKS - BUDSJETT 2026 OG ØKONOMIPLAN 2027 - 2029

KRISTIANSAND HAVN HAVNESTYRET IKS HAR BEHANDLET SAKEN I MØTE 11.11.2025 SAK 23/25

Kristiansand Havn havnestyret IKS vedtak

1. Representantskapet for Kristiansand Havn IKS godkjenner forslag til årsbudsjett 2026 og økonomiplan for 2027-2029.
2. Representantskapet godkjenner Kristiansand Havn IKS sitt låneopptak på 444,7 millioner kroner.
3. Representantskapet gir havnedirektøren fullmakt til å godkjenne lånebetingelser og gjennomføring av opplån med rammer som fremgår av vedtakets pkt.2.

Enst.

12.11.2025

Arkivsak-dok. 2021013802-53
Saksbehandler Ann-Lisbeth Reisænen

Saksgang
Kristiansand Havn havnestyret IKS
Representantskapet Kristiansand Havn IKS

Møtedato
11.11.2025
02.12.2025

Kristiansand Havn IKS-Budsjett 2026 og økonomiplan 2027 - 2029

Innledning

Administrasjonen legger med dette frem forslag til budsjett for 2026 og økonomiplan for perioden 2027–2029. Forslaget bygger på den reviderte strategiplanen vedtatt av havnestyret 8. oktober 2024, og tar utgangspunkt i havnas fem hovedmål: reetablering av containerterminal i Kongsgård/Vige, deltagelse i transformasjonen av Caledonien/Lagmannsholmen, reetablering av fergeterminalen med full kapasitet etter Gartnerløkka-prosjektet, etablering av energiterminal innen 2030, og utvikling av industrihavn i Strømsvika innen 2032.

Budsjettet viderefører dagens aktivitetsnivå, men prioriterer kritiske investeringer som er nødvendige for å opprettholde drift, forsyningssikkerhet og samfunnsoppdraget. Økonomiplanen synliggjør samtidig en stadig strammere likviditetssituasjon, der havna i praksis er avhengig av både tilskudd fra Kristiansand Havn KF og Lindesnes Havn KF, samt bruk av egenkapital, for å oppnå balanse i driften mot slutten av planperioden.

Økonomisk grunnlag

Det legges opp til tilskudd fra Kristiansand Havn KF på samlet 44,4 millioner kroner i planperioden. Utover dette overføres det om lag 3,3 millioner fra egenkapitalen i 2028 og 2029 for å sikre et tilnærmet nullresultat i driften. Etter dagens forutsetninger vil disposisjonsfondet i Kristiansand Havn KF være redusert til om lag fire millioner kroner ved utgangen av 2029. Det betyr at konsernets samlede likviditetsreserver i praksis tømmes raskt etter økonomiplanperioden, dersom ikke helt nye inntektskilder realiseres eller realisasjon av ny egenkapital ved utvikling av eiendom og salg.

Det økonomiske bildet viser en tydelig utvikling hvor dagens aktivitetsnivå kan opprettholdes på kort sikt, men uten en mer robust finansieringsmodell vil havnas økonomiske handlingsrom gradvis forsvinne. Kristiansand Havn IKS har ikke egen bæreevne til å gjennomføre planlagte investeringer uten realisering av egenkapital og eksterne bidrag. Dette gjelder særlig flytting av containerterminalen i tidlig fase og all havnedrift fra Lagmannsholmen på lengre sikt. Reetablering av fergeterminalen etter ferdigstilling av E39 Gartnerløkka-Kolsdalen og på lengre sikt utvikling av fergeterminalen for kapasitetsøkning og et tredje fergeleie, og nødvendige infrastrukturtiltak knyttet til elektrifisering, beredskap og miljø vil også omfattes av dette.

Valg og prioriteringer

Administrasjonen har i budsjettforslaget lagt til grunn en videreføring av dagens aktivitetsnivå, men med klare prioriteringer. De mest kritiske investeringene knytter seg til

flytting av containerterminalen til Kongsgård/Vige og ferdigstilling av fergeterminalen etter ombyggingen av E39 Gartnerløkka–Kolsdalen. Samtidig holdes cruiseaktiviteten på Lagmannsholmen oppe, da dette utgjør et vesentlig inntektsbidrag og fordi det gir nødvendig kontinuitet i driften.

Havna viderefører satsingen på utslippsfri drift og elektrifisering, med midler avsatt til videre utbygging av landstrøm og styrking av energiinfrastruktur. Arbeidet med ISO-sertifiseringene 9001 og 14001 er fullført, og prosess for 45001 er igangsatt. Dette bidrar til at kvalitet, miljø og HMS nå integreres i hele styringssystemet.

Et annet strategisk valg gjelder aktiv bruk av overskuddsmasser fra Glencore-prosjektet og senere fra E18 Ytre Ringvei. Ved å ta imot og nyttiggjøre disse massene reduserer havna både bygge kostnader og miljøbelastning, samtidig som man sikrer tilgang på et råstoff som ellers ville vært svært kostbart å erstatte. I budsjettet for 2026 ligger derfor midler til å håndtere og forberede mottak av stein fra Glencore, samt videreføre forberedelser til plassering i sjø og oppbygging av nye havnearealer til sjørelatert næringsaktivitet fra Nye Veiers overskuddsmasser i senere år.

Videre er det satt av midler til utviklings- og koordineringsarbeid knyttet til Caledonien/Lagmannsholmen, for å sikre fremdrift og ivareta havnas interesser i byutviklingsprosessen. Her er havna en sentral aktør, både som eier av arealer og som forvalter av samfunnskritisk infrastruktur. Havnefunksjonene her skal også sikres i overgangsperioder.

Konsekvenser på kort og lang sikt

På kort sikt legger budsjettet til rette for stabil drift. Det legges ikke opp til reduksjon i tjenestetilbud eller beredskap, men handlingsrommet er begrenset. Investeringene som foreslås, er nødvendige for å sikre operativ kapasitet og fremdrift i pågående prosjekter. Samtidig er det tydelig at økonomien hviler på tilskudd fra Kristiansand Havn KF og midlertidig bruk av egenkapital.

Kommunikativt er det viktig å understreke at den pågående transformasjonen av havnas sentrale arealer ikke kan gjennomføres uten reelle investeringer i ny kapasitet. Aktiviteten kan ikke «flyttes rundt» uten at det får konsekvenser for annen virksomhet.

Fortrengningseffekten er reell. Kapasiteten på dagens arealer er fullt utnyttet, og enhver forsinkelse i etableringen av ny infrastruktur i Kongsgård/Vige vil derfor føre til redusert aktivitet, lavere verdiskaping og tap av konkurransekraft for havna og regionens næringsliv og industri.

Manglende kapasitet vil ramme eksport- og industribedrifter i hele regionen, som er avhengige av stabile sjøtransportløsninger. Uten tilstrekkelig kai- og terminalkapasitet vil gods i økende grad flyttes over på vei, med høyere kostnader, større klimafotavtrykk og redusert effektivitet for næringslivet. Det vil også svekke regionens tiltrekningskraft for ny industri, som i dag vektlegger tilgang til bærekraftig logistikk og kort avstand til havn som avgjørende lokaliseringskriterier.

Forsinket flytting betyr dermed ikke bare høyere bygge kostnader for havna, men også reduserte ringvirkninger i verdikjeden, tapte arbeidsplasser og lavere skatteinntekter for eierkommunene. Havna mister samtidig sin rolle som regional tilrettelegger for grønn omstilling og transport fra vei til sjø noe som er et sentralt nasjonalt mål.

På lengre sikt vil de investeringene som foreslås, legge grunnlaget for en mer effektiv og klimavennlig havn. En ny containerterminal vil gi større operasjonell robusthet, lavere utslipp og mer effektive logistikkløsninger. Samtidig vil flyttingen muliggjøre byutvikling av

Caledonien/Lagmannsholmen, noe som vil generere verdier som kan finansiere deler av den videre havneutviklingen.

Men uten realisering av egenkapital og en tydelig rollefordeling mellom Kristiansand Havn IKS, KNAS og Kristiansand kommune vil ikke denne verdiskapingen komme havna til gode. Da vil utviklingen stoppe opp, og brukere, industri og næringsliv som er avhengige av verktøyet havn, risikerer å tape både konkurransekraft og økonomisk bæreevne.

Drøfting og vurdering

Administrasjonen vurderer budsjettet som nøkternt og realistisk, men med svært begrenset økonomisk handlingsrom. Det gir liten motstandskraft mot uforutsette endringer i rammevilkår, renteutvikling eller prosjektfremdrift, og ingen rom for nye initiativ utover det som er nødvendig for å opprettholde drift og sikre allerede igangsatte prosjekter. Budsjettet holder hjulene i gang, men gir ikke spillerom til å utvikle nye inntektskilder eller tilpasse seg endrede markedsforhold.

Havna står i et tydelig veiskille mellom å forvalte dagens drift og å tilrettelegge for fremtidig vekst. Skal Kristiansand Havn fortsatt være en motor for regional verdiskaping, kreves det både forutsigbar finansiering og klare rammer for ansvarsdeling mellom eierne. Uten dette vil havnas mulighet til å levere på samfunnsoppdraget gradvis svekkes, og viktige utviklingsprosjekter kan bli skjøvet ut i tid.

Uten nye inntektskilder vil likviditeten i havnekonsernet være presset innen få år. Det er derfor nødvendig å konkretisere hvordan verdiene som frigjøres gjennom transformasjonen av Caledonien og Lagmannsholmen skal realiseres og overføres til IKS-et, samtidig som nye inntektsstrømmer må utvikles. Dette omfatter både realisasjon av egenkapital gjennom byutvikling og eiendomssalg, samt etablering av inntekter fra nye forretningsområder og samarbeid.

Samtidig vil havna aktivt søke virkemiddelapparatet – regionalt, nasjonalt og internasjonalt – for å hente prosjektmidler, støtteordninger og finansiering som kan bidra til å realisere investeringene. Dette gjelder både utvikling av ny infrastruktur, utslippsreducerende tiltak som landstrøm og elektrifisering, og mottak og bruk av overskuddsmasser som reduserer kostnader og miljøbelastning.

En helhetlig finansieringsstrategi må dermed omfatte både kapitalfrigjøring, eksterne bidrag og ny verdiskaping, slik at havna kan opprettholde sin rolle som nasjonal logistikkaktør og motor for regional utvikling.

Administrasjonen mener det er behov for å oppdatere en langsiktig økonomiplan som strekker seg utover dagens fireårsperiode, minimum 10 til 15 år, for å tydeliggjøre trendutviklingen og klargjøre eiernes finansielle risiko.

Konklusjon

Havnedirektøren anbefaler at havnestyret vedtar budsjett 2026 og økonomiplan 2027–2029 slik de foreligger, og samtidig ber eierkommunene om å bidra til en helhetlig finansieringsmodell som ivaretar både havneutvikling og byutvikling.

Forslag til vedtak

1. Representantskapet for Kristiansand Havn IKS godkjenner forslag til årsbudsjett 2026 og økonomiplan for 2027-2029.
2. Representantskapet godkjenner Kristiansand Havn IKS sitt låneopptak på 444,7 millioner kroner.
3. Representantskapet gir havnedirektøren fullmakt til å godkjenne lånebetingelser og gjennomføring av opplån med rammer som fremgår av vedtakets pkt.2.
4. Representantskapet gir Havnestyret fullmakt til å fatte vedtak om omdisponeringer vedrørende anskaffelser/avhendelser av anleggsmidler, samt foreta reguleringer i drifts- og investeringsbudsjett innenfor de rammene representantskapet har vedtatt.

Vedlegg

Budsjett og økonomiplan 2027-2029 Kristiansand Havn IKS

Vedlegg 1- Driftsbudsjett 2026-2029 Kristiansand Havn IKS

Vedlegg 2- Investeringsbudsjett 2026-2029 Kristiansand Havn IKS

Atle Johannessen
Havnedirektør

Ann-Lisbeth Reisænen
Administrasjonssjef

Delegerte saker

Delegerte saker

Meldingssaker

Meldingssaker

Referatsaker

Referatsaker